

PRENTBRIEFKAARTEN

De laatste 20 jaar heeft er een grote (r)evolutie plaats gevonden in de filatelie. We kenden de intrede van de "Open filatelie". En al dachten velen dat het iets was voor in een andere discipline niet geslaagde filatelisten dan heeft deze tak van de filatelie zich ontwikkelt tot één van de grote spelers op het vlak van deelname aan tentoonstellingen met wedstrijd karakter. Met schitterende resultaten tot gevolg.

Niet alleen deze discipline kende succes ook de 1-vlak verzameling werd gelanceerd en tot spijt van wie het benijd is ook deze tak van de filatelie reeds uitgegroeid tot een discipline waar vele verzamelaars hun gading in vinden. Sommige onderwerpen, thema's of uitgiften lenen zich om ook hier grote successen en bijval mee te boeken.

En nu is er terug een discipline op de filatelistische markt die er zal toe leiden dat ook "andere" verzamelaars aan hun filatelistische trekken zullen komen. Het klinkt raar het woord "andere" verzamelaars te gebruiken maar inderdaad er zijn in ons landje tientallen, honderden, nee duizenden verzamelaars van wat zij noemen "postkaarten". Velen verzamelen de "postkaarten" waarop zichten van hun gemeente, stad of streek zijn te zien. Anderen verzamelen één of ander thema. Dat kunnen vlinders, hoeden, pruiken, één of andere feestdag - Pasen, Kertstmis, Nieuwjaar, Valentijnsdag- of nog duizend andere onderwerpen zijn

In diverse landen werd de discipline "Prentbriefkaarten", de enige juiste benaming, reeds als discipline van de filatelie aanvaard. Australië, Nieuw Zeeland en de Baltische staten waren de voortrekkers en daarna volgden Duitsland, Frankrijk en andere. Wij, Belgen, en in het bijzonder de Landsbond, willen en wilden zeker niet achterblijven, wij wilden en willen de trein niet missen. Ook wij hebben plannen in de goede richting. (zie verder in dit artikel).

De Europese overkoepelende organisatie FEPA is eveneens op de trein gesprongen en heeft reeds een voorstel van Reglementen en van Richtlijnen uitgewerkt. Als "verzamelfanaat" in het algemeen en ook als verzamelaar van prentbriefkaarten heb ik me aan het werk gezet om een zo goed mogelijke vetaling te maken van het FEPA voorstel van de Reglementen en van de Richtlijnen. Hiernavolgend vind je deze. Deze voorstellen werden door het FEPA congres in Athene op 15 november 2015 goedgekeurd en zullen gedurende een periode van drie (3) jaar geldig blijven waarop zij door de diverse federaties eventueel zullen geëvalueerd en herzien worden.

FEPA VOORSTEL VOOR DE INTRODUCTIE VAN DE DISCIPLINE PRENTBRIEFKAARTEN

Bijzondere (specifieke) regels voor Prentbriefkaarten Verzamelingen op FEPA tentoonstellingen.

1. Tentoonstellingen met wedstrijd karakter.

De prentbriefkaarten discipline is aanvaard als een wedstrijdklasse voor Nationale, Regionale en FEPA tentoonstellingen goedgekeurd door de desbetreffende federaties.

2. Definitie van een Prentbriefkaart.

Een prentbriefkaart moet een illustratie hebben. Verder ...

* Gebruikte prentbriefkaarten (verzonden via de postdiensten of op enige andere manier

postaal gebruikt) moeten aantonen dat ze door een Postdienst behandeld zijn.

* Ongebruikte (niet door een Postdienst behandelde) prentbriefkaarten moeten gedrukte tekst of adreslijnen, bijvoorbeeld een postale zone, bezitten die aantoont dat de kaart bedoeld is om verzonden te worden zonder omslag.

* *Enkel originele tijdsgelijklopende prentbriefkaarten zijn toegelaten d.w.z. dat herdrukken geproduceerd op een later tijdstip, enkel bij uitzondering mogen getoond worden.*

* *Prentbriefkaarten mogen vervaardigd zijn uit diverse soorten materiaal (met de hand getekende of geschilderde, geborduurde, enz.)*

* *Het tentoongestelde materiaal moet de mogelijkheid bezitten om tentoongesteld te worden in tentoonstellingskaders van het Internationaal formaat namelijk 16 bladzijden A4 per vlak of een equivalent ervan.*

3. Grondbeginselen voor de Ontwikkeling van een Verzameling.

3.1. Onderwerp, Plan en Behandeling.

Een prentbriefkaarten verzameling wordt gemaakt overeenkomstig een geografisch (topografisch) onderwerp, een thematisch onderwerp, of overeenkomstig een speciaal gezichtspunt (een beeldend kunstenaar, de druktechnologie, het materiaal), volledig overeenkomstig met de tentoonstellers eigen keuze.

De titel en het plan van de verzameling moeten getoond worden op de Inleidingsbladzijde en moet in een van de officiële FIP talen geschreven zijn. (Niet voor Nationale of Regionale tentoonstellingen)

Het plan moet de bedoeling en de samenstelling of structuur van de verzameling tonen. De titel evenals de voornaamste plandelen en ondertitels van de verzameling moeten de structuur en de logische ontwikkeling van deze verzameling aantonen en een voorbeeld zijn van persoonlijke creativiteit, kennis en opzoekingswerk.

De titel moet de spiegel zijn van de inhoud van de verzameling en dit op de best mogelijke wijze. De behandeling van de verzameling moet in overeenstemming zijn met de titel en het plan. Iedere prentbriefkaart moet een samengaan aantonen met het gekozen onderwerp of thema van de verzameling.

3.2. Kennis van het thema en Opzoekingswerk.

Opzoekingswerk is een vereiste voor de kennis van het gekozen thema en voor de prentbriefkaarten en dit wordt aangetoond door een korte tekst die verband houdt met iedere prent-briefkaart.

De verscheidenheid en diversiteit van het materiaal is van uitzonderlijk belang.

3.3. Staat en Zeldzaamheid.

Tentoongesteld materiaal wordt getoond in de best mogelijke kwaliteit voor het gekozen onderwerp. Zeldzaamheid is rechtstreeks verbonden met de moeilijkheidsgraad van het vinden van dergelijke prentbriefkaarten en de moeilijkheidsgraad om deze te bekomen.

3.4. Presentatie.

De aanbevolen tentoonstellingsbladen zijn van volgende afmetingen :

1.	21cm	x	29.7cm	(A4).	4	Bladzijden	op	een	rij.
2.	42cm	x	29.7cm	(A3).	2	Bladzijden	op	een	rij.
3.	31cm x 29 cm. 3 Bladzijden op een rij.								

4. Beoordeling van de Verzameling.

Een Prentbriefkaarten verzameling zal beoordeeld worden door een jury samengesteld uit deskundigen in deze materie en aangeduid door de bevoegde federaties.

5. Puntentoekenning.

De verzamelingen zullen geëvalueerd worden in overeenstemming met de volgende criteria:

- Onderwerp, plan (10) en behandeling (20)	30
- Kennis (15) en opzoekingswerk (20)	35
- Staat-conditie (10) en zeldzaamheid (20)	30
- Presentatie	5
TOTAAL	100

6. Beloningen-Medailles

Beloningen en of Medailles kunnen, in overeenstemming met deze regels, bepaald door het Organisatie-comitee, worden toegekend en dit in samenwerking met de desbetreffende federatie(s)

Prentbriefkaarten verzamelingen mogen beloond worden met speciale prijzen en felicitaties van de jury.

7. Afsluitende bepalingen

7.1. In geval van onduidelijkheden of afwijkingen in de teksten, en dit door de vertaling ervan, zal de Engelse tekst als doorslaggevende tekst gelden.

7.2. Deze Bijzondere (specifieke) regels voor Prentbriefkaarten Verzamelingen op FEPA tentoonstellingen werden aangenomen en goedgekeurd door het FEPA Congres in Athene op 15 november 2015. Zij zullen het onderwerp zijn van herziening door het FIP congres in 2018. Deze regels zullen van toepassing zijn voor alle tentoonstellingen onder FEPA bescherming, met steun van FEPA of erkenning door FEPA en dit vanaf het FEPA congres 2015.

RICHTLIJNEN VOOR HET BEOORDELEN VAN PRENTBRIEFKAARTEN VERZAMELINGEN

1. Inleiding.

1.1. De bedoeling van deze richtlijnen is de ondersteuning van zowel de juryleden als van de verzamelaar en hen te voorzien van praktisch advies in verband met de manier waarop de Bijzondere Regels voor prentbriefkaarten verzamelingen dienen gebruikt te worden.

1.2. De Bijzondere (specifieke) Regels voor prentbriefkaarten verzamelingen houden onder andere in welk materiaal de verzameling mag bevatten en hoe de verzameling dient behandeld te worden en hoe ze getoond dient te worden. (Presentatie)

1.3. Deze Richtlijnen zijn niet allesomvattend. Iedere verzameling wordt beoordeeld op zijn eigen verdienste.

1.4. De verzamelaar mag en kan voordeel halen uit het feit dat hij de verzameling in een grondige samenvatting ervan aan het Organisatie Comité stuurt voor de Tentoonstelling. De samenvatting vervangt geenszins de introductiepagina, of plan, maar vervolledigt dit door meer details over de behandeling, keuze, opzoekingen, kennis en presentatie van de verzameling medeteden. Het is aangeraden dat het overzicht niet meer dan twee (2) A4 bladzijden bevat

2. Omschrijving-definitie van een Prentbriefkaarten Verzameling.

2.1. De Verzameling.

Een prentbriefkaarten verzameling kan een geografische (*topografische*) behandeling hebben, inbegrepen bijvoorbeeld illustraties van een plaats (gemeente - stad) of een streek (Kempen-Kust). De verzameling kan ook thematisch behandeld worden. Een gebeurtenis of manifestatie kan bvb. getoond worden onder vorm van een reportage, of de verzameling kan de fotograaf, de artiest of de drukker of uitgever of het materiaal als onderwerp hebben. Origineel gedachtengoed en creativiteit kunnen leiden tot diverse behandelingen van een verzameling.

2.2. De Prentbriefkaart.

De grootte, de ontwikkeling en het materiaal (grondstof waaruit de kaart is vervaardigd) kan en mag verschillend zijn. De nadruk wordt gelegd op de "Prent" (voorzijde) en niet op de filatelistische kenmerken (postzegel-poststempel -indien aanwezig). Prentbriefkaarten mogen "ongebruikt" getoond worden maar ook "gebruikt" (verzonden via Postale diensten) Ongebruikte postkaarten moeten een gedrukte adreszijde hebben (bvb vermelding postkaart), aangeduide plaats voor een postzegel of andere tekenen, die duidelijk aantonen dat de prentbriefkaart bestemd was om verzonden te worden zonder omslag.

3. Beoordelingscriteria.

3.1. Onderwerp, Plan, Behandeling.

Er dient een duidelijk verband te bestaan tussen de titel, de structuur van de verzameling en de behandeling, inbegrepen informatie op welke wijze de verzamelaar zijn gekozen thema ontwikkelt d.w.z. de keuze van de prentbriefkaart om zijn thema te illustreren en hoe de verzamelaar zijn materiaal heeft gebruikt. De inleiding moet de toeschouwer leiden naar het verhaal dat de verzamelaar wil brengen. Originaliteit, verbeeldingskracht en creatieve ideeën zullen extra beloond worden.

Het onderwerp en het plan zullen beoordeeld worden naargelang de overeenkomst tussen de titel, het plan en de ontwikkeling van het verhaal doorheen de hele verzameling.

De behandeling zal beoordeeld worden op basis van de keuze van de prentbriefkaarten en waar ze worden gebruikt in de verhaallijn, evenals het gebruik van de tekst in relatie tot de *prentbriefkaarten* en het onderwerp.

De behandeling en uitvoerige beschrijving van de typografie, van de wijze van drukken en drukker/uitgever is even belangrijk. Indien deze informatie niet beschikbaar is dient uitgelegd te worden waarom.

Origineel fotografisch materiaal dat de basis vormde voor probeersels en proeven in de productie van de prentbriefkaarten zullen eveneens beloond worden.

Fotografische prentbriefkaarten geproduceerd door particulieren, ook al zijn ze door postale diensten behandeld, zijn op zichzelf niet bruikbaar voor een totale verzameling; nochtans

kunnen ze gebruikt worden als deel van een verzameling.

3.2. Kennis en opzoekingswerk.

Opzoekingswerk is een vereiste voor de kennis van het thema, en deze kennis dient aange-toond te worden door de keuze en de verscheidenheid van het gebruikte materiaal alsook door de beknopte tekst samengaan met de prentbriefkaarten. De teksten moeten essentiële informatie geven over het thema en mogen eveneens informatie vermelden over de fotograaf of artiest. Informatie over de typografie, de drukmethode, de drukker/uitgever mogen eveneens aangetoond worden op een passende wijze. De prentbriefkaarten moeten juist en correct gekozen worden in verband met het thema en de beschrijvende tekst moet eveneens juist en correct zijn.

De verscheidenheid of diversiteit van het materiaal is belangrijk en zal daarvoor beloond worden.

Persoonlijke kennis en opzoekingswerk kan eveneens aangetoond worden door de aanwezigheid van materiaal waar enkel weinig of geen opzoekingswerk voor nodig was voorbeeld een ongebruikelijke manier van verzamelen. Actuele kennis voor het gekozen thema kan ook aangetoond worden door het gebruik van materiaal dat een ontdekking is van de verzamelaar.

3.3. Staat en Zeldzaamheid.

De best mogelijke en beschikbare kwaliteit voor het gekozen thema moet getoond worden. Afgebroken of geplooiden hoeken, krassen, slijtage, enz. zullen invloed hebben op de "Staat of conditie", een zekere tolerantie zal echter aan de dag worden gelegd voor oudere gelopen stukken. Dit zal ook het geval zijn voor oudere prentbriefkaarten met een hand geschreven tekst op de beeldzijden vooraleer de gescheiden achterzijde was geïntroduceerd, rekening houdende dat de geschreven tekst niet van slechte kwaliteit is met inkt- of andere vlekken, enz.

Zeldzaamheid is rechtstreeks verbonden met de moeilijkheidsgraad van het vinden en de aanschaf van de prentbriefkaarten. Hoe moeilijk zou het zijn om de verzameling te dupliceren. Sommige "Echte Foto" prentbriefkaarten mogen als uniek bestempeld worden, daar ze dikwijls in een zeer kleine oplage geproduceerd werden. Zelfs sommige gedrukte prentbriefkaarten zijn extreem zelden te vinden. Prentbriefkaarten die details tonen met mensen, activiteiten, transport, enz. zijn belangrijker dan algemene zichten.

Prentbriefkaarten uit de "Gouden Jaren" werden dikwijls gedrukt door verschillende uitgeverij in diverse variaties. De variaties van toendertijd kunnen gebruikt worden als "originelen" terwijl nieuwe herdrukken als dusdanig dienen gebruikt te worden. Vervalsingen die niet als dusdanig worden vermeld, zullen de verzameling een degradatie opleveren vastgelegd door de jury.

3.4. Presentatie.

De bijhorende teksten dienen smaakvol en aantrekkelijk worden weergegeven. De algemene indruk van de verzameling is belangrijk in de opbouw van deze verzameling. Donkerkleurig papier waarop de verzameling wordt gepresenteerd dient vermeden te worden. Omlijsting van de prentbriefkaart of "onderleggers" kunnen de visuele indruk van de verzameling verhogen. Illustraties (landkaarten, tekeningen, enz) of voorwerpen, die een rechtstreekse connectie of verbinding hebben met het thema of met de ontwikkeling van de prentbriefkaart,

kunnen in kleine hoeveelheid getollereerd worden, maar in geen geval dat de prentbriefkaart minder bepalend wordt in de verzameling.